

Acta Carpathica Occidentalis

PŘÍRODA ZÁPADNÍCH KARPAT

Muzeum regionu Valašsko, Vsetín
Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně

Kovařík *Drilus flavescens* (Geoffroy, 1785) (Elateridae: Agrypninae: Drilini) v České republice

The click beetle Drilus flavescens (Geoffroy, 1785) (Elateridae: Agrypninae: *Drilini*) in the Czech Republic

●
Ondřej Konvička

Kúty 1959, CZ-760 01 Zlín, Czech Republic &
Institute of Entomology, Biology Centre AS CR, Branišovská 31, CZ-370 05 České Budějovice, Czech Republic;
e-mail: brouk.vsetin@centrum.cz

Keywords: *Drilus flavescens*, Elateridae, Coleoptera, faunistics, Czech Republic

Abstract: Hitherto unreported old faunistic record of *Drilus flavescens* (Geoffroy, 1785) from the Beskid mountains is presented, it is confirmation of reliable occurrence in the Czech Republic. A voucher specimen is deposited in the Museum of Southeastern Moravia in Zlín. Published records of *D. flavescens* in the Czech Republic are summarized and commented.

ÚVOD

Druh *Drilus flavescens* G. A. Olivier 1785 byl v minulosti řazen do samostatné čeledi Drilidae (např. CROWSON 1972, ŠVIHLA 1993). Výsledky fylogenetických analýz ukázaly, že čeleď Drilidae je ve skutečnosti součástí čeledi Elateridae, v níž zaujímá postavení tribu v podčeledi Agrypninae (KUNDRATA & BOČÁK 2011).

Jedná se o evropský druh s centrem rozšíření v západní a jižní Evropě. Ze střední, východní a jihovýchodní Evropy pochází jen velmi málo hlášení o jeho výskytu. Známý je z Belgie, Francie, Itálie, Malty, Německa, Rakouska, Ruska (jižní a střední evropská část), Španělska, Švédska, Švýcarska, Ukrajiny (BOČÁK 2007). HORION (1953) jej kromě toho udává také z jižní Anglie, Černé Hory, Chorvatska, Nizozemska, Polska a Řecka. HORION (1953) dále zmiňuje velmi starý nekonkrétní literární údaj o výskytu na Ukrajině a také starý nález z Ruska z Moskvy. ROUBAL (1936) pro území Slovenska cituje práci, kterou publikoval ROTTENBERG (1867), kde je uváděn nález z pohoří Babia Góra, které se nachází na hranici Polska a Slovenska. BURAKOWSKI et al. (1985) však ten samý údaj

vztahují pro území Polska a zároveň jej považují za nevěrohodný.

Z České republiky je v seznamu československých brouků uveden *D. flavescens* z Moravy s otazníkem (ŠVIHLA 1993). JAVOREK (1947) uvádí u tohoto druhu „řidčeji“. Výskyt v České republice před rokem 1950 uvádějí také BOČÁK & BOČÁKOVÁ (2006), údaj však blíže nekomentují. Později byl publikován nedatovaný nález z přírodní památky Kamenná u obce Staříč (ŠIGUT & ROHÁČOVÁ 2007).

V předkládané práci prezentuji dosud nepublikovaný historický nález druhu z Moravy a komentuji jediný konkrétní publikovaný údaj.

METODIKA

Lokality jsou doplněny čísly polí síťového mapování podle ZELENÝ (1972), pokud je bylo možné stanovit. V textu jsou použity následující zkratky: bor. – severní; coll. – sbírka; det. – určil; env. – okolí; lgt. – sbíral; PP – přírodní památka.

VÝSLEDKY

Přehled nálezů kovaříka *Drilus flavescens* (Geoffroy, 1785) v České republice:

Studovaný materiál:

Moravia bor.: „Beskydy“, 1 ♂, lgt. Jaroslav V. Stejskal, coll. Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně (coll. J. V. Stejskal), det. O. Konvička.

Přehled literárních prací s konkrétními lokalitami:

ŠIGUT & ROHÁČOVÁ (2007): Staříč env., PP Kamenná (6375).

DISKUZE A ZÁVĚR

Publikovaný nález druhu *D. flavescens* z PP Kamenná (ŠIGUT & ROHÁČOVÁ 2007) nelze na základě známých faktů přesně datovat. Autoři článku u tohoto nálezu uvádí, že doklad je zastoupen ve sbírce P. Nohela, avšak o výskytu druhu P. Nohel informoval pouze v soukromém dopise (M. Roháčová, ústní sdělení). Dokladový kus nebyl tedy nikým ověřen a není ani známo, zda je opravdu deponován ve sbírce P. Nohela, případně zda vůbec existuje.

Výše prezentovaný údaj od Jaroslava V. Stejskala s lokalitou „Beskydy“ je sice lokalizován poměrně široce a nepřesně, avšak podle známých informací o tom, kde se J. V. Stejskal věnoval své entomologické činnosti, lze s jistotou říci, že se jedná o Beskydy v České republice, kde ponejvíce sbíral v okolí Radhoště (KOLEŠKA 1993). Pan Stejskal žil v letech 1878–1945 (KOLEŠKA 1993), přičemž většina exemplářů v jeho sbírce byla sbírána ve 20. letech a počátkem 30. let 20. století (D. Trávníček, ústní sdělení). Tento prezentovaný údaj z Moravskoslezských Beskyd potvrzuje výskyt druhu *D. flavescens* v České republice.

PODĚKOVÁNÍ

Rád bych na tomto místě poděkoval Jiřímu Vávrovi (Ostrava) za cenné informace, rady a připomínky k textu a za pomoc s dohledáním literatury, Magdaléně Roháčové (Frýdek-Místek) za informace o korespondenci s P. Nohelem, Dušanovi Trávníčkovi (Zlín) za informace o panu J. V. Stejskalovi a Robinu Kundratovi (Olomouc) za připomínky a úpravy textu.

LITERATURA

- BOCÁK L. & BOČÁKOVÁ (2006): *Icons Insectorum Europae Centralis. Coleoptera: Drilidae, Omalidae, Lycidae, Lampyridae. Folia Heyrovskyana, Series B, 5: 1–9.*
- BOCÁK L. (2007): Drilidae, pp. 209–210. In: LÖBL I. & SMETANA A. (eds): *Catalogue of Palearctic Coleoptera. Volume 4: Elateroidea – Derodontoidea – Bostrichoidea – Lymexyloidea – Cleroidea – Cucujoidea.* Apollo Books, Stenstrup, 935 pp.
- BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M. & STEFAŃSKA J. (1985): *Katalog fauny Polski. Część XXIII, tom 10. Chrząszcze – Coleoptera: Buprestoidea, Elateroidea i Cantharoidea.* PWN, Warszawa, 402 pp.
- CROWSON R. A. (1972): A review of the classification of Cantharoidea (Coleoptera), with definition of two new families, Cneoglossidae and Omethidae. *Revista de la Universidad de Madrid*, 21: 35–77.
- HORION A. (1953): *Faunistik der mitteleuropäischen Käfer. Bd. 3. Malacodermata, Sternoxia (Elateridae bis Throscidae).* Eigenverlag, München, xviii+340 pp.
- JAVOREK V. (1947): *Klíč k určování brouků ČSR (Klíč běžnějších brouků našeho území a návod pro sběratele).* Nakladatelství R. Promberger, Olomouc, 951 pp.
- KOLEŠKA Z. (1993): Seznam biografí československých entomologů (entomologové nežijící) – 14. pokračování. [List of the bio-graphies of the Czechoslovak entomologists (deceased entomologists) – 14th continuation]. *Klapalekiana*, 29(Suppl.): 493–563.
- KUNDRATA R. & BOCÁK L. (2011): The phylogeny and limits of Elateridae (Insecta, Coleoptera): is there a common tendency of click beetles to soft-bodiedness and neoteny? *Zoologica Scripta*, 40: 364–378.
- ROTTENBERG A. B. (1867): Eine Exkursion nach der Babia Gora. *Berliner Entomologische Zeitschrift*, 11: 408–411.
- ROUBAL J. (1936): *Katalog Coleopter (brouků) Slovenska a Podkarpatské Rusi na základě biomického a zoogeografického a spolu systematického doplněk Ganglbauerových „Die Käfer von Mitteleuropa“ a Reitterovy „Fauna germanica“, Díl II. (Catalogue des Coléoptères de la Slovaquie et de la Russie subcarpathique d'après les documents biomiques et zoogéographiques ainsi que supplément systématique au Ganglbauer „Die Käfer von Mitteleuropa“ et Reitter „Fauna germanica“, tome II).* Práce Učené Společnosti Šafaříkovy v Bratislavě, Bratislava, viii + 434 pp.
- ŠIGUT R. & ROHÁČOVÁ M. (2007): Brouci (Coleoptera) Přírodní památky Kamenná u Staříče (Podbeskydský bioregion, Česká republika). (Beetles (Coleoptera) of the Natural Monument Kamenná at Staříč (Podbeskydský biogeographical region, Czech Republic). *Práce a studie Muzea Beskyd*, 19: 13–31.
- ŠVIHLA V. (1993): Drilidae, p. 81. In: JELÍNEK J. (ed.): *Check-list of Czechoslovak Insects 4 (Coleoptera).* Seznam československých brouků. *Folia Heyrovskyana, Supplementum 1: 3–172.*
- ZELENÝ J. (1972): Návrh členění Československa pro faunistický výzkum. (Entwurf einer Gliederung der Tschechoslowakei für Zwecke der faunistischen Forschung). *Zprávy Československé Společnosti Entomologické při ČSAV*, 8: 3–16.

OBSAH | CONTENTS

Články | Articles

- 3 • ŠTRBA Peter & GOGOLÁKOVÁ Anna | Výškové maximá a pozoruhodnejšie vertikálne výskyty cievnatých rastlín z oblasti Demänovskej doliny v Nízkych Tatrách
- 9 • JASÍK Marián & DÍTĚ Daniel | Súčasná poznatky o rozšírení linnéovky severskej (*Linnaea borealis* L.) na Slovensku
- 15 • DÍTĚ Daniel, SEDLÁKOVÁ Blažena & DÍTĚTOVÁ Zuzana | Lyžičník pyrenejský (*Cochlearia pyrenaica* DC.) – staronový druh podhoria Belianskych Tatier a poznámky k jeho výskytu na Slovensku
- 20 • HRONEŠ Michal & KOBRLOVÁ Lucie | Nová lokalita křivatce českého (*Gagea bohemica*) na Záhorské nížině (západní Slovensko)
- 26 • TKÁČIKOVÁ Jana & KUBEŠOVÁ Svatava | Mechorosty, cévnaté rostliny a vegetace přírodních rezervací Halvovský potok a Kutaný (Vsetínské vrchy)
- 47 • ŠUHAJ Jiří | Výskyt hříbu rubínového (*Rubinoboletus rubinus*) ve Slezsku (Česká republika)
- 51 • ŠUHAJ Jiří & MIKŠÍK Michal | Nálezy hříbu parkového (*Hortiboletus bubalinus*) v Bohumíně a poznámky k jeho ekologii v České republice
- 56 • STAŠIOV Slavomír & TUF Ivan H. | Nový nález sekáče obroubeného (Opiliones: Sclerosomatidae: Leiobuninae: *Leiobunum limbatum*) na Slovensku
- 58 • MACHAČ Ondřej | Pavouci Národní přírodní památky Šipka
- 65 • KONVIČKA Ondřej | Kovařík *Drilus flavescens* (Geoffroy, 1785) (Elateridae: Agrypninae: Drilini) v České republice
- 67 • TRÁVNÍČEK Dušan | Vodní brouci Kurovického lomu (Coleoptera: Gyrinidae, Haliplidae, Noteridae, Dytiscidae, Helophoridae, Hydrochidae, Hydrophilidae, Hydraenidae, Dryopidae, Limnichidae)
- 78 • KUBÍN M. & ONDŘEJ J. | Vývoj rybího společenstva vodního toku Kněhyně se zaměřením na revitalizovaný úsek (CHKO Beskydy)
- 86 • PAPEŽÍK Petr, SOUKUPOVÁ Leona & VESELÝ Milan | Ekologie a velikost populace užovky stromové (*Zamenis longissimus* /Laurenti, 1768/) v katastru Sidonie (Vlárský průsmyk, CHKO Bílé Karpaty)

Aktuality a Personálie | Currents News and Personals

- 101 • Moravskoslezská pobočka České botanické společnosti v roce 2016
- 103 • Síťové mapování cévnatých rostlin v okrese Vsetín mimo CHKO Beskydy v roce 2016
- 106 • Acta Carpathica Occidentalis. Pokyny pro autory
- 108 • Acta Carpathica Occidentalis. Submission Guidelines